

REDACTIUNEA.
 Administrațiunea și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisorile nefrancaute nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nuz. Angenfeld & Emeric Les-
 ner, Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelik.
 În Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII Erzsbet-kérut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pub-
 licitar mai dese după tarifară
 și învoială. — RECLAME pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în de-care zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 24 cor., pe șese luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr-ii de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șese
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr-ii de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumără la toate ofi-
 ciele postale din țara și din
 afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etagiu
 I.: Pe un an 20 cor., pe șese
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șese luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 75

Brașov, Luni-Marți 1 (14) Aprilie.

1903.

Sfaturi oficioase binevoitoare.

Sunt interesante contemplările de Paști, ce le fac foile maghiare din Budapesta. Intre toate se distinge de astădată „Budapesti Hirlep“ prin modul cum caracterizează situațiunea de față.

Sunt un șir de sfaturi binevoitoare, ce le adresază opozițiunii obstructioniste numitul organ guvernamental, care reprezintă politica națională a ministrului-președinte Szell și a contelui Apponyi, care politică, în ce privesce armata comună, tinde a realiza aspirațiunile naționale tot numai pe cărarea concesiunilor câștigate cu încetul, în mod liniștit, fără de a alarma totă țera și lumea cu gravaminele militare maghiare.

Guvernul lui Coloman Szell, dîce „Bud. Hirlep“, nu a fost și nu e nicîdecum străin de aspirațiunile, ce vor să le realizeze obstructioniștii din stînga extremă de-a ruptul capului. De-odată cu prezentarea proiectelor militare, guvernul a făcut anumite „concesiuni“, pășind pe terenul aspirațiunilor maghiare relativ la armata comună. Asemeni concesiuni, firesce, a putut face numai cu consimțământul coronei, ceea-ce pîn' acum s'a întemplat nici-odată.

Dér ce a urmat apoi? — întrebă „Bud. Hirlep“ și răspunde: „A urmat că concesiunile puse în perspectivă Ungariei au întemplat în Austria cea mai mare opozițiune. Această aparițiune aruncă lumină asupra naturii adevărate a multor cestiuni delicate: asupra relațiunii Ungariei față cu conglomeratul austriac și asupra propriei pozițiuni a regelui ungar în monarhia dualistă.“

Impotrivirea popórelor Austriei, — spune mai departe fôia guvernului — însemnă, că purtătorul coronei ungare se află într'o ast-fel de situație, încât ceea-ce ne va da nouă

in cestiunea armatei, va trebui să stórcă cu forța în Austria. „Aceasta e adevărata stare a lucrului, ce exprimă balanța puterilor. Austria, cu care trăim în comuniune, nu pôte deveni stat național și de aceea popórele ei se opun orî-cărei formațiuni unitare. Ele protestează contra aspirațiunilor noastre militare; față cu acesta putere stă dreptul nostru legal neîndoios, întinderea independenței noastre naționale și asupra armatei. Dreptul nostru e însă fôrte greu de realizat, fiind-că legătura noastră este așa cum e, și fiind-că regele nostru față cu popórele Austriei se află în situațiunea, în care se află și legea naturală a atracțiunii puterilor stă în calea validității dreptului nostru legal.“

Organul semi-oficios arată apoi că un guvern patriotic pôte totuși să valideze încetul cu încetul aspirațiunile militare maghiare. Ocașiunea și puterea firéscă (cea economică și politică) va decide. „Vom câștiga pe încetul condițiunile independentei economice, acum și prin realizarea regulării etalonului de aur (a valutei). Important este acum numai să nu pierdem totul, jucând va-banque și punénd pe-o carte munca națiunii de trei-céteci și cincî de ani pentru nisce postulate, cari fac parte din întreg și se vor realiza necondiționat, decă nu ađi, mâne...“

Dér decă nu s'ar întempla tocmai așa, cum crede și speréază organul lui Szell-Apponyi? Tovărășia Kossuth-Barabaș-Hollo are și ea părerile ei și, de sigur, într'un punct aceste nu se unesc nici-decum cu ale fôiei amintite, în ce privesc adevărat cestiunea „desvoltării naturale“ a lucrurilor.

Pôte că nu fără cuvânt compania așa đişilor independiști véd și și simt, că acesta desvoltare nu garantéază încă nici decum realizarea

aspirațiunilor cutezate maghiare de „stat național unitar“.

Pôte că obstructioniștii din stînga extremă véd și simt că, după avéntul grozav, ce și-l'au luat, trebuind acum să inghiță gălușca fierbinte a împotrivirii austriace, kossuthismul lor și-ar perde și însemnătatea mult redusă, ce-o mai avea pînă acuma ca opozițiune „extremă“ în serviciile politice de „concesiuni“ a guvernelor unguresci.

Așa-dér putem fi curioși a auđi și răspunsul celor din stînga extremă, mai ales după-ce guvernul, cum se asigură, e decis a nu ceda pretensiunilor lor în cestiunea îndemnității.

„Gott erhalte“. La sêrbătórea învierii se obiçnuia pînă acuma să se trimită la bisericile catolice câte o companie de ondre cu musca militară, care cânta cu acesta ocașiune imnul împêrătesc. — Anul acesta însă în totă țera s'a interđis musicelor militare de a participa la sêrbătórea învierii, ca să li-se ia apa de la móră gálăgiosilor koșuthiști, cari plănuiau demonstrații. Așa s'a întemplat și în Brașov. În schimbul acesteia însă, a doua đi de Paști la órele 7 dimineța toți soldații romano-catolici au fost conduși la biserică din str. Vămii și aici au ascultat liturghia, la care a cântat musca militară. La sfêrșitul liturghiei fanfarele muzicii militare au intonat un „Gott erhalte“, de era să ridice biserica în slavă. Tot publicul l'a ascultat în picioare.

Lovitura de stat din Serbia. Un uoaz al regelui Serbiei Alexandru revócă pe toți înalții magistrați ai Serbiei. Mai mulți ofițeri superiori, între cari un colonel și un locotent-colonel, au fost destituiți din causă că n'au dat ordin trupeilor de a trage contra mulțimei, care a dat foc portretelor regelui și reginei. Pe când mulțimea făcea tumult înaintea băncei naționale, regele a ordonat gardei sale de corp să o respingă. Tóte điarele radi-

cale au fost suspendate. Șefii radicali și nénd o întrunire, au hotărît unirea cu liberalii.

România și cestiunea macedoneană.

Diarul „Neues Pester Journal“ apreciează la loc de frunte mesagiul român. Estragem din numitul diar următoarele:

Décă mesagiul român nu atinge de loc cestiunile esterne. În deosebî cestiunea macedoneană, acesta e mai vêrtos fiind-că în fața unor eventuale complicațiuni, Românii privesc cu o liniște neclintită și, cu tóte semnele, ce se ivesc în munții Balcani, ei nu vor să se abată de la consolidarea lor internă. Ar fi greșit, într'aceea decă această liniște s'ar califica drept indiferentism, ori neinteresare. Pentru-că Românii în tocmă ca și Bulgarii, Sêrbii și Grecii, iau parte la sôrtea acelor provincii turcesci, în cari, de secolî, crucea și semiluna se luptă într'ascuns și pe față pentru dominație, în cari anume după liberarea celorlalte țeri europene din Balcani de jugul turcesc, dorul după asemeni independente este înădușit din an în an prin hecatombe de martiri. De pe timpul de când istoria lumeni ne povesteste de Alexandru-cel-mare, pînă la epoca lui Skanderbeg și đin đilele acestui erou al munților, pînă în clipele de astăđi, în ținutul acesta n'a fost un singur deceniu de liniște netulburată, au fost tot-déuna numai învingători și învinși, cuceritori și subjuđați, tirani și sclavi — nici-odată însă o legătură de egal îndreptățîți, cari se toleréază că frații, unii pe alții.

Intocmai ca popórele, cari de secole au adăpat cu sângele eroilor lor acest pămént nesăturat, tot atât de multiple sunt și dorințele, cari se légă astăđi de liberarea și a acestui rest din Turcia europeană. Sêrbii viséază de Sêrbie mare, Bulgarii de o Bulgarie mare; Muntenegrii nu vréu să rămănă cu mîna gólă de la împărțire; Grecii au la sud indiscutabile drepturi, cari trebuie luate în considerare; Albanesii în fantasia lor și-au desemnat deja granițele unui imperiu albanes propriu, și în cele din urmă, sunt și preten-

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Sătulețul.

(Din franțuzesce.)

Unde este acest sătuleț? În ce colț ascuns al lumeni îi sunt casele albe? Sunt ele într'un basin, strîns împrejurul bisericei ca oile pe lângă cioban, ori împrejmuesc șoséua ca plopii, ori se urcă ca nisce capre, pe deluri, unde acoperișele lor de țigle roșii ies din frunđușul verde?

Și cum se cheimă sătulețul? Este numele lui blând și môle, plăcut urechilor, și iesînd ușor de pe buzele franțuzesce, ori este un nume german cu multe consonante, care sémănă la pronunțare cu croncănitul corbilor? Și de ce este împrejmuit sătulețul? De câmpii acoperite de séménături ori de vii? Êr locuitorii lui ce vor fi făcênd ei sub arșița sórelui? Se vor fi foprint ei óre la colțurile cărărilor întortochiate, ca aruncând încă o privire asupra secerișului bogat, să mulțăméscă ceriului pentru anul îmbelșugat?

Eu mi-l inchipuesc pe o colină, ascuns pe jumétate între pomi. O potecă îngustă se cobóră în vale și nisce ștengarî de copii mână vitele pe cóstă în jos. De pe câmpie călătorul se uită cu priviri invidioase și crede, că în acest cuib drăgălaș locuesce fericirea.

Nu, sătulețul nu-i pe dél, el este în vale, pe malul unui pârău, și este așa de mic, în cât îl acoper plopii, ér după răchițele de pe lângă riu casele, se ascund ca nisce fete, ce se scaldă. Femeile și fetele, cari spală în pârău, cântă, dér cântecile lor séménă a ciripit de paseri, și nimic alta nu tradéză existența satului, nici măcar fumul, ce ar eși din vr'un urloiu. Sătulețul dórme într'un culcuș verde.

Nimeni din noi nu-l cunósce. Orașul cel mai apropiat abia are idee, că există, și este așa de mic, în cât în nici o geografie nu se află notat. Nimic nu e legat de numele lui nici lucru de laudă, nici de rușine. Există modest și ascuns. Atăta și nimic mai mult.

Și este atât de fericit și de pacinic acest sătuleț. Têranii sunt atât de sirguitori, copiii se jócă în dumbravă, femeile

sed pe prag și torc. Ceriul încă suride de asupra lui. E departe de larma și murdăria orașelor celor mari ér pentru fericirea lui ajunge și numai o rază de sóre.

Și mâne pôte va sci totă lumea, că există acest sat.

O vai! Apa curată a pârăușului va fi roșie, perdéua verde a arborilor va fi sfășiată de obuze și șrapnele, colibele pustiite vor povesti despre desperarea mută a familiilor — dér satul va deveni renumit.

Nu mai cântă nimeni, copiii nu se mai jócă în țîrfă, secerișurî bogate nu mai sunt, a trecut fericirea. Un nume nou se ivesce în istorie, o nouă pagină sângerosă, care vorbesce de triumf séu înfrângere, un nou colț de pămént îngrășat de sângele copiilor noștri.

Astăđi sătulețul dórme zimbînd și nu scie, că va da numele unui masacru oribil. Mâne vor curge pe aici pîraie de sânge și horcăitul muribunđilor se va auđi în totă Europa. Și va rămâné pe pămént o pată de sânge neștersă. Și vor veni ómeni galbeni ca céra să vadă pe

cei morți și mii de blesteme se vor auđi de pe buzele lor.?

Êr noi, decă e un Austerlitz ori Magenta, vom auđi în inimile noastre sunetele fanfarelor, ér decă e Waterloo, atunci numele acesta sună trist și sombru în în amintirea noastră, ca sunetul tobei înfășurat în postav negru când se înmorméntează o națiune.

Ah, și cum va jeli sătulețul liniștea de mai nainte. Nimeni nu-l scia unde e, numai rëndunelele, cari veniau în fie-care primăvară, dér nu-l spuneau nimêrui, ér acum e murdărit, acoperit de rușine, rîndunelele pacinice au plecat, ceriul este acoperit de cete de corbi, cari croncănesc teribil, aburii ce se ridică de pe câmpia acoperită cu cadavre infectéază aerul. Așa va trăi mai departe în amintire sute și mii de ani, îngrozitor și înfiorător, ca un loc de spaimă, unde s'au măcelărit două națiuni. Cuibușorul drăgălaș și vesel se va prefice în cimiteriu, nu va fi de cât un singur mormént, pe care mamele nemângăiate vor depune cununii.

*

Franța are mii și mii de fi îngropați

siuni române, cari nu datéză de astăzi séu de ieri. Chiar Românii sunt aceia, cari de la independența lor ca stat, necontentit și-au îndreptat privirile asupra marelui număr al conaționalilor lor din Macedonia și au dezvoltat o activitate plină de jertfe, ca în cestiuni de biserică și școlă sé rivalizeze cu Bulgarii și Grecii. În persoana bătrânului Apostol Margarit și a fiului séu Tache, și-a găsit agitația română, séu mai corect cuțo-valahă, doi conducători, cari au sévrișit adevărate minuni și au deșteptat un ram aprópe uitat al trunchiului românesc spre o dezvoltare surprindătoare de putere neînchipuită. În puțină ană elementul românesc din Macedonia a devenit un factor, de care celelalte popóre creștine din Balcani trebuie sé țină cont.

Numitele popóre au și ținut cont de acéstă împrejurare. Diferențele între Bulgari și Români s'au complanat, cele dintre Greci și Români de asemenea. Cum că România nu se gândesce a schimba situația din Balcani, o dovedesce recentul mesagiú, cu care s'a închis sesiunea parlamentară.

Politica de colonizare în Bănat.

Scim, că într-una din ședințele dietei ungare, deputatul cercului Iosaș, d-l Dr. *Sombati* a interpelat guvernul în cestiunea miseriei și fómetei din cercul séu. A fost vorba cu ocazia acésta și despre restricțiile pășunatului în urma noiei legi a pădurăritului. Ministrul de agricultură *Daranyi* a declarat, că în pădurile unde foștii urbanaliști au drept de pășunat, acest drept se póte restringe numai întru cât o reclamă acésta considerații de fecunditate a pământului.

„Drapelul“ din Lugoș ocupându-se în nr. séu de la 11 Aprilie cu cestiunea acésta relevă faptul, că în comitatul Timișului se urméză de către guvern o strașnică politică de colonizare, deși nu este loc de colonizare. Ca sé póta însă coloniza, guvernul folosesce spre acest scop locurile erariale, cari de veacuri le-a folosit poporul ca loc de pășune și la cari ca popor băștinași, trebuie sé aibă drept de întăietate.

După ce constată acésta, numita fóie spune, că în Valea Begheului și Timișului populația piere vędénd cu ochii și ajunge la disperare. Drept dovadă se referă la următorul fapt: Deunăđi s'a dus dintr'un sat o deputație la comisarul regesc de colonizare, rugându-l sé le lase lor pământul ce l'au folosit de sute de ani, căci sunt gata a plăti locul încincit și îndecit. Comisarul însă le-a răspuns, că *numai Unguri pot sé capete acel loc*. Țărani desperați au declarat, că sunt gata a se face „Unguri și papistași“, numai sé nu li se iee locul de pășune. Mai mult, în disperarea lor, acei bieți Români s'au dus la șeful clubului municipal din Lugoș

în pământ străin. În tóte cele 4 colțuri ale Europei am puté înghenunchia și a ne ruga ca la morminte. Cemeteriile noastre nu se chiamă numai Père-Lachaise, Montmartre, Montparnasse, ele pórtă numele tuturor învingerilor și înfrângerilor noastre.

Nu cred sé existe un colț de pământ în lume, unde sé nu dormă somnul de veđi vr'un fiu al Franței răpus de mână dușmană, din China până în Mexico, de la câmpiile acoperite de zăpadă ale Rusiei până la deșerturile Egiptului.

Tóte sunt nisce cemeterii tăcute, părăsite, asupra cărora apasă greu pacea nesfârșită a singurătății. Și mai tóte necropolele acestea sunt situate la marginea vr'unui cătun, ale cărui ziduri ruinate până în ȃia de astăzi povestesc despre grozăveniile răboiului. Waterloo nu era de cât o curte țărănescă, Magenta n'are nici 50 de case.

Un vânt de ciumă a suflat peste aceste mici localități și le-a otrăvit pentru tóte timpurile, și de numele lor, care mai

rugându-l, sé le facă rugarea, că ei se fac *Unguri, numai sé capete pământ*.

Étă — ȃice „Drapelul“ — aceste sunt faptele ministrului, care cu emfasă sé laudă în dietă, că dreptul de pășune îl va restringe numai acolo, unde considerante de fecunditate ale pământului reclamă restringerea.

Lupta.

De când dieta a intrat în vacanța de Pasci, lupta în jurul proiectelor militare se pórtă numai în colónele ȃiarelor.

ȃiarele guvernamentale au deschis de-odată un foc violent în contra opoziției, învinuindu-o de creatórea stărilor încurcate actuale și punându-i în cărcă tóte pécatele de cari s'a făcut vinovată și până acum. „Budapesti Napló“ ȃice „e., că starea actuală este o călcare pe față a constituției, ér ceea-ce ađi este ex-lex, mâne va deveni lovitură de stat generală, revoluție făcută de sus.

La învinuirile de felul acesta, pressa opozițională extremă răspunde cu aceeași violență în ton și limbăgiu, accentuând, că guvernul nu merită nici o cruțare din partea opoziției.

Organul fracțiunii kossuthiste a partidului independist înregistrează cu bucurie ceea-ce a scris fostul conducător independist Ludovic *Mocsary* în „Magyar Szó“. *Mocsary* ȃice, că singur guvernul póte fi făcut responsabil, decă va urma starea de ex-lex, partidul independist nu trebuie sé se clatine și sé nu între în pactări cu guvernul. „Țărănia de partid, ce ține de trei-ȃeci de ani, — ȃice *Mocsary* — sprijinită de absolutismul vienes, a creat în țera acésta o situație, încât ađi are îndreptățire legea supremă a salvării republicei“. Drept aceea ca corectiv în contra tirăniei de partid, *Mocsary* recomandă obstrucțiunea.

Ceea-ce îi face și mai nervoși pe kossuthiști e faima, că guvernul ar fi dat ordine confidențiale tuturor membrilor partidului, în care îi soméză, ca după Pasci sé se presente cu toții în Budapesta, sé rămână aici și sé asiste la desbaterea asupra indemnității. Vacanța de Pasci se sfârșesce la 15 Aprilie și dieta se va re-deschide la 16 Aprilie.

Foile kossuthiste răspund, că decă guvernul vré lupta, atunci n'are decăt s'o facă, căci opoziția nu se teme și nu va desarma până când guvernul nu va retrage proiectele militare.

La locul acesta mai înregistrăm, că în Viena a apărut ȃilele trecute o broșură scrisă de-un „alter Oesterreicher“ (un vechiú Austriac). Autorul, care declară, că stă pe basa principiilor lui Taaffe, face o aspră critică Maghiarilor, pentru-că nu votéză proiectele militare. Vórbesce des-

nainte avea un sunet inocent și inofensiv astăzi este lipit un miros de pulbere și sânge, de care omenimea vecinic se va îngrozi.

Privesc adéncit la o hartă a răboiului. De-alungul Rinului urmez linia munților și șesurile căutând sătulețul, unde póte fi, la drépta ori la stânga riului?

După aceea închiseiú ochii și mé forțam a mi-l revoca în minte, vedeam verȃișul arborilor, care ascundea casele, ca o perdeă; în préjma lui livada frumósă peste care sbórá rëndunelele, ascultam cântecul femeilor și ciripitul pasérilor.

Și răboiul va prostitui acest pământ virgin și rușinea ce l'a ajuns, va fi vestită în tótă lumea.

Unde este acest sătuleț?...

Este în Alsația și se numesce Woerth.*)

*) Woerth. La 6 August 1870 Mac-Mahon a fost sdrobotit aici de către armata germană de sub comanda prințului regal al Prusiei.

pre înfumurarea maghiară, despre bărbații de stat maghiari, cărora nu li-se póte anticipa încredere și despre „betyarismul politic“ al kossuthiștilor; atacă pe Banffy și pe Szell, care pactéză cu kossuthiștii.

Broșura spune apoi, că „monarchia unitară“ („Gesammtmonarchie“) se află în ajutorul unei mari crise, și sfârșesce ȃicénd, că Szell trebuie sé cadă.

Chestiuni agrare.

(Urmarea a 4-a.)

În Prusia valórea tuturor angaralelor și pouturilor iobăgesci desființate și răscumpérate, o pune Meitzen la 5 milioane de taleri pe an, care capitalisată cu 25, ar face 125 milioane de taleri. În realitate însă junkerii prusiani au primit o despăgubire efectivă de 214 milioane de taleri; prin urmare țărani prusiani au fost frustrați cu 90 milioane de taleri și ei au trebuit sé se esecute și sé plătescă!

Interesante sunt experiențele ce au făcut și Germanii cu spargerea și dismembrarea pășunilor comunale.

„Din punct de vedere economic, ȃice Fr. Engels, perderea folóselor pământurilor comunale, covârșesce cu virf și îndesat abolițiunea tuturor sarcinelor feudale“.

Ér Sering, prof. de economia politică și rurală la școlă superióră de agronomie din Berlin, se exprimă la fel: „Împărțirea pășunelor și pădurei comunale și răscumpérarea altor folóse îndevălmășie, a detras la o mulțime de muncitori un capital însemnat, ce nu se póte aprecia în dejuns, care era basa economiei lor — posibilitatea de a mai ținé vite proprii. La calculele de desdaunare și răscumpérare ele au fost evaluate cu nisce sume infime, derisorii“.

Acum predomină între specialiști în genere părerea, că este de dorit, ca o parte din hotarul comunei sé se detragă din proprietatea privată și sé rămână proprietate comună — Almend. Aprópe indispensabilă — pentru arealul folosit ca pădure. O economie forestieră rațională și rentabilă este posibilă numai la acele mai mari, cari sé fie căutate după un plan uniform și sub o supraveghere unitară competentă. Și mai importantă este pentru micii proprietari țărani, uvrieri și meșteșugari din comună, esistența *pășunelor comunale*. Aceste le oferă singure posibilitatea sé-și țină vite și sé-și producă gunoiul necesar pentru agricultură. (Von der Goltz, Vorlesungen über Agrarwesen u. Agrarpolitik Iena, 1899 pag. 79).

Trecénd la diferitele provincii cu diferite stări sociale și economice, în parte, efectele sunt identice. Împărțirea pământurilor comunale în ducatul de Vestfalia în ceea-ce privesce pădurea comună, a fost absolut păgubitoare; tot așa și împărțirea terenurilor comune în comitatul „Mark“, alta din Brunswigh.

Nu se póte nega, că cu încetarea pământurilor comune, micul cultivator a perdut multe ajutóre, — (Sering. „Die innere Colonisation II pag. 8 și 95“).

În Hessa deja pe la anul 1850 arăta Kaufmann, că de la împărțirea pământurilor comunale făcute sub revoluțiunea francesă prin vëndarea lor în laburi mari la bogătași din comună și străini, numărul séracilor de prin sate s'a îndoit și întreit.

Tot așa și Bucher: „Multe loturi și moșióre mici trecură în curénd din mâna nevolnicilor pe prețuri derisorii în mâinile speculanților din sat ori străini, cari deja de mult pândeau după ele, încât cei sermani acum nu mai posedă aprópe nimic“.

În tóte țările ese mai mult la ivélă, că împărțirea și dismembrarea pământurilor comunale a fost o greșélă politico-socială, și pretutindinea efectele ei desastrose s'au potențat și mai mult sub influința și impulsunile capitalismului — și al școlii manchesteriane — a lui „laissez faire, laissez passer“.

Din contră efectele binefăcătoare ale pământurilor comunale s'au dovedit în

deajuns până în ȃia de astăzi. De aceea cu condițiunea, ca ele sé nu covârșescă proprietatea particulară privată, și într'o anumită proporție le admite și Buchenberger. „Cu aceste restricțiuni comunale, cari și-au mai păstrat încă unele firmături de proprietate comună, vor face bine ca sé și-o mențină neștirbităși pe viitor, ér comunele cari și-au perdut-o în decursul vécului, vor avea tot interesul sé caute a-și înființa din nou — la ocaziune binevenită. Ocaziuni de aceste se oferă adesea la niscaiva vëndări forțate“. (Buchenberger. „Grundzüge der deutschen Agrarpolitik“ Berlin 1899 pag. 16.)

Acestea sunt experiențele străinilor.

Dér óre ale noastre proprii? Au doră scăpătarea și ruina materială a moților nu datéză de la vestitele *segregări* ale munților și codrilor lui Horia și Iancu de pe vremea lui Tisza Kalman, sdrobotorul de naționalități? Dér cu munții *revendicați* câte sate românesci nu s'au ruinat cu procese trăgánate cu ȃecimile de ani, și cari s'au terminat aprópe tóte cu perderea pășunilor din gura vitelor satului, și munții cei mai bunți luați de erar și de către grofi și baroni cu hapca?!

Ba și compatrioții sași au zorit cu comasarea și segregarea în diferite sate, ca în urma ei sé póta introduce o proporționare a ținerei vitelor „Viehhaltungsregelung, Viehhaltungsorganisation“ cu deosebire ca Români sé nu mai póta ținé vitele în pășunile comunale, și prin acésta sé-i reducă la sapă de lemn, și și-au făcut și lor réu și Românilor. Casuri am puté cita mai multe. Un cas recent este cel de la Bradu. (Gieresau) com. Sibiiului, unde Români au ajuns în număr pe Sași, cari în 118 ani (1765—1883) au „sporit“ de la 444 suflete la 433, și 447 Români în 30 ani au avut un spor de 106 suflete, ér după proprietate comuna politică posedă 3303 jugere pădure și pășune comună, sași au 1859 jug. români numai 323 jugere, proprietate privată și acum vor sé-i scótă cu vitele din pășunea comună. Cea din urmă greșélă și cel mai mare réu, și perdere n'a fost nici pentru comunele și deregátóarele sásesci, că locuitorii lor români codași și toporași au putut sé țină câte o văcută doué, ori o păreche de junci în pășunea comună, căci prin aceea nutrindu-se și ei mai bine, sași au căpătat brațe de muncă vigurose și au avut până aci și n'au motiv nici ađi de a se plânge de *socialism* și *anarchism* din partea Românilor din satele lor și din cele vecine.

(Va urma)

Presă germană și evenimentele din Balcani.

ȃiarele germane guvernamentale urméză campania lor contra pressei francese și englese, pe care caută sé le facă responsabile de cele ce se petrec în Macedonia.

Ast-fel ȃiarul „Post“ din Berlin cécără sé demonstreze, că pressa englesă lucréză împreună cu cea francesă, ca sé creeze o atmosferă îngrijotă cu privire la situațiunea din Macedonia, în scop de a face sé isbucescă un răboiú, care ar lăsa Marei Britanii tótă libertatea de acțiune în Extremul-Orient. Pressa francesă, după „Die Post“, întrebuintéză tóte mijlócele spre a provoca cu ori-ce preț o disolvare a înțelegerei ce există între Rusia, Austria și Germania în cestiunea Macedoniei.

„Kölnische Zeitung“ nu face ecou la acest roman diplomatic, dér trimite un avertisment sever Bulgariei... și Elveției, pe care nimeni nu se aștepta s'o vadă amestecată în acéstă afacere. Étă nota ȃiarului renan:

„Nu mai începe nici o îndoiélă, că dinamita care a servit de a face sé sară în aer podurile de cale ferată de lângă Mustafa-Pașa pe linia dintre Sofia și Constantinopol, a ajuns în mâna bandelor revoluționare, numai grație Bulgariei.

„După tóte probabilitățile, distribuția dinamitei la bandele bulgare se datoresce fostei administrațiuni a generalului Papricoff. Se póte fórté bine ca dinamita asta

să se fi împărțit în momentul chiar când s'au comis așa dișele „furturi de arme“ din arsenalele bulgăresci. Marile puteri vor veghea, probabil, ca aceste lucruri să nu se mai repete în Bulgaria. În ce privește proveniența dinamitei, suntem convinși, că guvernul elvețian va căuta pe cât posibil a opri traficul, care constituie o contravențiune la dreptul internațional.

Explicațiunea acestui apel adresat guvernului federal e pôte această: Sunt în Elveția un număr de tineri bulgari, cari vin aci să urmeze studiile lor superioare. Acești tineri Bulgari s'au Macedonenți sunt fără îndoie animati de sentimente patriotice și caută să ajute, cum li-se pare lor, că e bine, pe frații lor de rasă, trimițându-le subsidii și munițiuni. Acesta e singura coniectură ce se pôte face cu privire la limbajul ce ține bănuitoră „Frankfurter Zeitung“.

SCIRILE DILEI.

— 31 Martie v.

Arderea unui steag unguresc. Din incidentul „sărbătorii naționale“ de la 11 Aprilie, s'a arborat pe clădirea stațiunii căilor ferate din *Zapresici* (Croatia) un standard național maghiar. Țeranii croați se uitau cu ochi răi la steag. O cetă din ei s'au dus la gară, au luat steagul de pe edificiu, l'au stropit cu petrol și i-au dat foc. Tot-odată au rupt tablele cu inscripții, au spart ferestrele și au devastat o parte a interiorului clădirei. Venind gendarmeria la fața locului, o ciocnire sângeră avu loc între țeran și gendarmi. — Semnele timpului!

Confiscarea unui călindar. În 8 Aprilie n. s'a prezentat la „Tipografia“ din Sibiu judele de instrucție Gödri, însoțit de subprocurorul Preinesberger și de asistentă polițienescă, și după prezentarea unei deciziuni, judele Gödri a cerut estradarea „Călindarului Poporului“ de pe anul 1903, pe motivul, că conține agitație în contra statului. Exemplarele nevândute au fost confiscate.

Procesul „Cărții de aur“ se va pertracta la Curie, în urma recursului de nulitate dat de d-l apărător Coriolan Brediceanu, în 30 Aprilie. st. n.

Noul president al Bucovinei, prințul Conrad *Hohenlohe* este fiu al decedatului mareșal suprem al curții din Viena, prințul Constantin *Hohenlohe*. E născut la Viena în 1863. În 1888 a intrat ca practicant în concept la guvernul din Salzburg. În vara anului 1889 a devenit conșepist la locotenența din Praga, de unde peste un an a fost mutat la prefectura din Smichow. În 1892, după-ce devenise vice-secretar al ministerului, fu trimis ca conducător al prefecturii din Teplitz și peste puțin timp fu numit prefect. În această funcție și-a câștigat simpatia populației. În timpul de greve a mijlocit iscusit între antreprenori și muncitori. Când în 1899 distins fiind cu titlul de consilier de locotenență a fost chemat la ministerul de interne, totă populația districtului Teplitz, ér mai ales muncitorii i-au făcut mari ovațiuni. În ministerul de interne a lucrat în departamentul industriei și ca membru al consiliului pentru muncitori. Din 1900 i s'a încredințat conducerea departamentului țărilor Stiria și Tirol. Prințul *Hohenlohe* este din 1888 căsătorit cu conțesa *Schönborn-Buchleim*. Cum s'a mai împărțit mama noului president este descendenta unei familii nobile din Basarabia. Prințul cunoșce Bucovina din mai multe călătorii, ce le făcuse prin acele regiuni.

Consulul rusesc Scerbina din Mitrovița, asupra căruia un soldat turc de origine albanesă a pușcat cu ocazia atacului îndreptat contra Mitroviței, a murit Joi. — Din Constantinopol se anunță, că Pôrta a comunicat ambasadei rusești, că a judecat pe soldatul *Ibrahim*. Ambasada rusescă a reînăpăiat nota Pôrtei cu observarea, că atentatorul său trebuie judecat

la mörte, decât e vinovat, séu trebuie achitat, decât e nevinovat. În Mitrovița au fost arestați 8 mohamedani, despre cari se pretinde, că au avut cunoșcintă prealabilă de atentat.

Expoziția internațională de costume. Secțiunea română a expozițiunii internaționale de costume istorice și contemporane, ce se ține acum în palatul imperial din Petersburg, a obținut medalia de aur. A. S. R. Principesa Maria a României a trimis la această expoziție mai multe costume naționale bogat brodate.

Inițiativă vrednică de laudă. Fel de fel de proroci mincinoși s'au ivit în timpul din urmă printre poporul nostru. Unii răspândesc idei resvrătitoare ordinei sociale de până acuma, alții caută a clătina poporul în credința sa. Și unii și alții se adresază în primul rând celor săraci și năpăstuiți, pentru că ei bine știu, că urechile și inimele lor sunt mai primitoare pentru idei uouă, pe cari acei proroci mincinoși știu să le prezente în formă ademenitoare, aducătoare de ușurare și mângăiere. S'a început pe aci pe colo și reacțiunea sănătoasă în potriua acestor buigueli străine. Socialismul și nazarenismul au început să fie combătute în mai tôte diarele noastre, ér acum cetim în „Răvăsul“ din Cluși, că acolo în postul acesta s'au îndrodus predicile la fie-care vecernie de Duminecă. Preoții gr. cat. din Cluși au făcut această inițiativă în vederea numărului mare de servitoare și servitori români, cari în mijlocul străinismului sunt lăsați fără nici o instrucție religioasă, espuși la multe primejdii. Servitoarele și servitorii, fiind Duminecile după amiazi liberi, auzind de predicile acestea se grăbiau să vină la biserică și numărul lor creșcea din Duminecă în Duminecă, până ce abia mai puteau încăpă în biserică. — Cu drept cuvânt putem dice deci, că inițiativa din Cluși este vrednică de tötă lauda.

Regele Angliei la Paris. Regele Angliei va sta la Paris la 1—4 Mai; el va fi găzduit la ambasada englesă. — În Lisabona s'a constatat, că anarhiștii erau hotărâți să atenteze la viața regelui Angliei. Un cunoscut anarhist francez a fost descoperit sub liveaua de servitor al regelui Alfons. El a fost imediat arestat și măsurî energice de supraveghere s'au luat, mai ales la reprezentația de gală de la teatru.

Patriarcul și naționalitățile. Patriarcul ecumenic a făcut reprezentațiunii contra noiei legi turcesci asupra registrelor stărei civile, pentru-că e în contradicție, în mai multe puncte, cu privilegiile patriarhatului. Acesta reclamă cu deosebire restabilirea formei private a legii, adeică ca toți acei cari profesază religia creștină să fie desemnați ca „creștini“, fără distincțiune de naționalitate, de vreme ce, în redacțiunea ei nouă, legea declară că de aci înainte matriculele de identitate vor trebui să specifiche, decât interesatul e grec, armean, român etc. O enciclică adresată episcopilor ortodocși îi invită de a nu devia de la prescripțiunile patriarhatului.

Sciri locale.

Ședința festivă a societăților de lectură de la gimnasiul român și școala comercială superioară română gr. or. din localitate, a avut loc Duminecă în 12 Aprilie st. n. conform programului ce l'am publicat în numărul de Sămbătă al „G. Tr.“ Cu această ocaziune în aula gimnasiului s'a adunat un public distins, nu tocmai așa de numeros însă, după cum am fi dorit. Ședința a fost deschisă de către d-l profesor Ioan *Pricu*, preș. societății de lectură de la școala comercială, care în discursul său a vorbit despre utilitatea societăților de lectură, relevând unele momente importante din sfera activității acestor societăți. Orchestra societăților, compusă din 13 membri, a executat sub conducerea măestrului lor d-l Ios. *Hahn* bucățile anun-

țate în program, secerând aplause, mai ales prin accentele cântecelor naționale. Duetul de viore executat de G. *Preșmeranu* din cl. VIII și Oct. *Neagoș* cl. III comere. a dat dovadă de un serios studiu. Corul elevilor, sub conducerea măestrului d-l profesor G. *Dima*, a executat cu precizie admirabilă bucățile „Sera“ de Abt, „Ferarul“ de Zöllner și „Vivandiera“ de Flechtenmacher-Dima. Aplausele nu mai conteniau. Intr'o conferență scurtă, dér care a epuizat tôte momentele mai însemnate ale chestiunii, Gh. *Talescu* din cl. III comercială ne-a întreținut asupra temei „Libertatea individuală în viața economică-socială a popórelor“, având ca motto cunoscutul dicton manchesterian: „Laisser faire, laisser passer“.

Am avut și două declamațiuni, una serioasă (Lenora de Bürger în traducerea lui Iosif, declamată de Voicu *Nișescu* cl. VIII) și una comică (Jidanul în raiu, de Speranță, declamată de Vinc. *Dimboiu* cl. III comere.) Amândouă au fost ascultate cu multă atențiune și aplaudate.

În fine — last, not least — Horia P. *Petrescu* prin conferența sa „Eminescu în poeziile sale postume“ a dat o frumoasă dovadă de studiu serios și chiar de independență în apreciere, analisând, — pe cât s'a putut în cadrul unei scurte conferențe — poesia lui Eminescu din punct de vedere al naționalismului, al prieteniei, al influenței lui Horaț asupra lui Eminescu și al elementului religios.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat de la „*Arieșana*“ institut de credit și econ. în Turda 20 cor. și de la d-l Ioan N. *Bidu*, comerciant în Brașov, întru amintirea de veci a soției sale reparate Teodora Bidu 20 cor. Primescă marinimoșii donatori cele mai căldurose mulțămite. — *Direct. școl. medii gror. române.*

Agitatorii socialiști din Brașov. cu tötă încurajarea ce li-o dá fóia maghiară guvernamentală din localitate, au fost pedepsiți de către căpitanul poliției. Motivul pedepsirii este, că au tulburat pacea și bunele relații, ce existau în acest oraș între patroni și lucrători, îndemnându-i pe acești din urmă la greve. Mai de parte întrunirile anunțate de ei pe zilele de 29 și 30 Martie, deși au fost interdise, le-au ținut, aștând mulțimea compusă din vr'o 400 persoane la împotrivire și strigând polițiștilor, cari voiau să execute disolvarea: „Afară cu călăii și cu mișei!“ Pentru tôte acestea Victor Knaller, Iosif Seemann, Carol Bartha, Al. Bugyi și Sigmund Kovacs au fost condamnați la câte 15 zile arest și 200 cor. amendă, eventual în cas când nu s'ar puté încassa, încă 15 zile arest. — În motivarea deciziunii se spune, că toți acești indivizi sunt agitatori notorii, despre cari nu se pôte dice că luptă pentru doctrinele socialiste, ci din interes și vanitate trag pe sfóră pe lucrătorii de bună credință.

Inconvenientul calendarului gregorian. Sub titlul: „Când ar trebui să serbăm est-timp Dumineca Paștilor?“ organul cercurilor catolice „Tiszántul“ din Oradea-mare serie următoarele:

Hotărârile primului sinod de la Nicea relative la sărbările Paștilor cuprind următoarele: a) Întăia zi de Paști cade totdeauna pe zi de Duminecă. b) Paștile cad în prima Duminecă după luna plină de după equinoctiul de primăvară. c) A se ține Paștile de odată cu ale Evreilor nu este permis. Acest ultim punct se observă așa, că decât luna plină cade pe Duminecă, Paștile se serbeză peste o săptămână.

Ce se întâmplă la 1903? Luna plină se ivesce la 12 Aprilie ora 1:18 min. după miezul nopții, ér Paștile sunt puse pe aceeași zi. Paștile evreesci cad în totdeună pe ziua cu lună plină, căci prima zi a Nisamului, ca a tuturor lunilor, cade pe lună nouă, ér 15 cade pe lună plină. Așa că în anul acesta avem Paștile de odată cu Evreii.

Din ce cauză? După calendarul bisericesc epacta e o cifră romană, care pôte să se întindă de la I—XXX (cea din urmă se însemneză cu stea), și acest semn se schimbă în fie-care an, dér e stabil pentru decursul unui an. Ziua lângă care e

pusă această cifră, este, în care zi e lună nouă.

Dér fiind-că la calendarul bisericesc nu se pôte ține socotélă de deosebirile de minute ale calendarului astronomic, s'a luat un termen mediu, după care distanța de la o lună nouă la alta este de 29½ zile (exact 29 zile 12 ore 44 m. 29 s.) Acesta este cauza pentru care e deosebire între timpul real și socotéla timpului. Așa este și în anul acesta. Căci decât ne-am ținé strict de regulă, ar trebui să fie Dumineca Paștilor la 19 Aprilie; după-cum biserica orientală de fapt atuncî o și ține.

Deosebirile în durata schimbării de lună provin de acolo, că nici pământul, nici luna nu se învîrtesc în formă de cerc exact, ci cu cotitură și cu altă viteză în apropierea decât în depărtarea de la sóre și de la pământ.

Paștile din anul acesta ale bisericii latine, deci, nu congrueză cu situația faptică astronomică, pentru-că le ținem nu după luna plină, ci în ziua de lună plină, ceea-ce este contrar decisiunilor Sinodului din Nicea.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1903

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinatorii fóiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe șese luni 12 coróne, pe trei luni 6 coróne, pe o lună 2 coróne.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

ULTIME SCIRI.

Constantinopol, 13 Aprilie. Din sorginte turcescă se anunță, că o bandă de 100 ómeni a trecut granița bulgară luându-și direcția spre sandjacul Seres.

— Sultanul a primit, după Selamlic, pe br. Wangheim, consilier de ambasadă german, pe ministrul plenipotențiar român Lahovari, pe agentul diplomatic bulgar Geșov și pe secretarul de ambasadă grecescă Pottin.

— Albanesii dușmanî reformelor amenință, că vor trece la creștinism, decât Turcia va executa reformele.

Diverse.)

O casă de aur. Guvernul din Colorado (Statele unite) a manifestat, pare-se, intențiunea de a face să se construeză pe cheltuelile lui o casă de aur la expoziția universală ce se va ține în 1904, la Saint Louis. Se mai dice, că departamentul tesaurului din Washington s'a declarat dispus a înlesni acest proiect, imprumutând administrațiunii din Colorado bare de aur de o valóre totală de cinci decî de milioane de franci, cu o greutate de 18'000 de chilogramme. Casa se va clădi după modelul unuia din cele mai mari monumente publice ale Statelor Unite. Eri se va compune din bucăți de aur de diferite dimensiuni, de la acea a unui domino până la acea a unei cărămizi.

Domnii abonenți ai fóiei noastre, cari nu și-au reînóit încă abonamentul sunt rugați a-l reînóii neamănat ca să nu li-se întrerupă regulata espedare a diarului.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela vice-comitele comitatului Braşov.

Nr. 2927—1903.

Concurs.

Pentru postul de espeditor devenit vacant la magistratul oraşului Brassó, precum şi pentru posturile jos insinuate, cari prin ocuparea postului sus numit vor putea deveni vacante, deschid concurs.

Emolumentele satorite pe baza statutului acum valabil, sunt următoarele:

a) Espeditor: 1600 corone salariu fundamental, 300 cor. relut de quartir şi 5 quinquenale.

b) Oficial al oficiului de dare: 1400 cor. salariu fundamental, 300 cor. relut de quartir şi 5 quinquenale.

c) Primul oficial de contabilitate: 1500 cor. salariu fundamental, 300 cor. relut de quartir şi 5 quinquenale.

d) Al doilea oficial de contabilitate: 1400 cor. salariu fundamental, 300 cor. relut de quartir şi 5 quinquenale.

e) Al treilea oficial de contabilitate: 1200 cor. salariu fundamental, 300 cor. relut de quartir şi 5 quinquenale.

f) Cancelist: 1000 cor. salariu fundamental, 200 cor. relut de quartir şi 5 quinquenale.

Toţi aceia, cari doresc a concura la posturile sus numite au a-şi documenta cu testimonii: etatea, purtarea morală, calificatiunea, funcţiunile ocupate de până acum, capacitatea lor fizică şi spirituală şi cu nosinţa limbei maghiare, germane şi române; competenţii pentru posturile de oficial şi cancelist, la oficiul de dare, pe lângă cerinţele sus numite mai au a-şi documenta şi praxa în bransa matematică.

Oficienţii de present aplicaţi în serviciul oraşului n'au lipsă a-şi documenta acesta cerinţe. — Totodată aduc la cunoscinţa publică, că atât oficialii de contabilitate şi a oficiului de dare, cât şi cancelistii sunt datorî a depune o cautiune în mărirea salariului anual.

Petiţiile sunt a se aşterne subscrisului, până în 1 Maiu a. c. la 11 ore a. m. cu atât mai vîrtos, pentru că petiţiile intrate după expirarea acestui termen, nu se vor lua în considerare.

Brassó, în 7 Aprilie 1903.

Dr. Jekel m. p.
vice-comite.

1—2.(927).

Anunţ de licitaţie.

În 27 şi 28 Aprilie st. n. se va vinde cu licitaţie în localul casei de Zăloge dela orele 8—11 a. m. şi 2—4 ore p. m. obiectale amanetate în luna lui Februarie şi Martie 1902 până inclusive cu Nr. 5067—1902, a căror termen au expirat şi nu s'au rescumpărat.

Obiectele care se vor vinde sunt giuvaericele, clasornice d'aur şi argint şi alte scule de aramă-cioae, cositor, flanele, haine băr, bătesci, femeesci, cisme, ghetă ş. a. Vîndarea se face cu bani gata.

Rescumpărarea s'eu inoirea amanetelor se poate face numai cu o zi înainte de licitaţie.

În ziua vîndării cu licitaţie nu se permite nici într'un chip.

Brassó, 2 Aprilie 1903.

Oficiul casei de amanete din Braşov.
(3—3).

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“
se pot face orî şi când pe timp mai îndelungat s'eu lunare.

Brassóvármegye allepánjától.

Sz. 2927—1903.

Pályázati hirdetmény.

Brassó városi tanácsnál üresedésbe jött kiadói, valamint ez állás betöltése folytán netalán megüresedhető alábbi állásokra pályázatot nyitok.

A jelenleg érvényben álló szabályrendelettel megállapított illetmények következők:

a) Kiadói: 1600 kor. alapfizetés, 300 kor. lakpénz és 5 ötöd éves korpótlék.

b) Adóhivatali adótiszt: 1400 kor. törzsfizetés, 300 kor. lakpénz és 5 ötöd éves korpótlék.

c) Első számvevőségi irodatiszt: 1500 kor. törzsfizetés, 300 kor. lakpénz és 5 ötöd éves korpótlék.

d) Második számvevőségi irodatiszt: 1400 kor. törzsfizetés, 300 kor. lakpénz és 5 ötöd éves korpótlék.

e) Harmadik számvevőségi irodatiszt: 1200 kor. törzsfizetés, 300 kor. lakpénz és 5 ötöd éves pótllék.

f) Irnokoknál: 1000 kor. törzsfizetés, 200 kor. lakpénz és 5 ötöd éves pótllék.

Mindazok, a kik ezen állások bármelyikére pályáznak, kötelesek igazolni megfelelő bizonyítvánnyal életkorukat, fedhetetlen jellemüket, iskolai képzettségüket, eddigi alkalmaztatásukat, fizikai és szellemi képességüket, a magyar, német- és román nyelvnek ismeretét, ugy az irodatiszti, valamint az adóhivatali irnoki állásra pályázók, még kötelesek igazolni számtani miveletekben való jártasságukat. A városnál jelenleg alkalmazásba álló hivatalnokok ennek igazolása alól felmentetnek. Továbbá közhírré teszem, hogy a számvevőségi és adóhivatali irodatisztnak, valamint az adóhivatali irnokoknak egy évi fizetésével felérő biztosítékot kell letenni.

Pályázati kérvények 1903 május hó 1-én d. e. 11 óráig, nálam, annál is inkább benyújtandók, mert a határidőben tul beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Brassó, 1903. évi április hó 7.

Dr. Jekel Frigyes

1—2.(927)

alispán.

Frumos ca o Icónă

este un Teint delicat alb şi fin, şi o faţă fără pistrii şi pete. Spre a obţine acesta să se spele în fie-care zi cu **SAPUNUL**

„Lilienmilchseife a lui Bergmann“

(Marca: 2 mineri.)

dela Bergmann & Co. în Dresden şi Teutschen a/E.

Se capătă bucata cu 80 bani, la Teutsch & Tartler şi la farmacia lui Roth în Braşov.

(930)

1—50

Cursul losurilor private

din 9 Aprilie 1903.

	comp.	udo
Basilica	19 10	20 10
Credit	434.—	438.—
Clary 40 fl. m.	170.—	179.—
Navig. pe Dunăre.	—	—
Insbruck	84.25	88.25
Krakau	75.50	77.50
Laibach	70.—	75.—
Buda	180.—	185.—
Pa'fy	176.—	180.—
Crucea roşie austriacă	55.—	56.—
„ ungh.	27.—	27.—
„ ital.	—	—
Rudolf	70.—	74.—
Salm	236.—	243.—
Salzburg	75.—	79.—
St. Genois	260.—	310.—
Stanislaw	—	—
Trientine 4 1/2 % 100 m. c.	442.—	446.—
„ 4 % 50	46.—	49 50
Waldstein	69.—	74.—
„ de 10 franci	73.—	76 20
Banca h. ungh. 4 %	—	—

ROMÂNIA
Primăria comunei Constanţa.**PUBLICAŢIUNE.**

Caetul de sarcini pentru darea în concesiune a alimentării oraşului Constanţa cu apă fiind aprobat de Consiliul Technic Superior prin Jurnalul Nr. 37—903, şi de D-l Ministru de Interne prin ordinele Nr. 2534 şi 3556—903, se publică spre cunoscinţa generală că: pentru darea acestei concesiuni pe o durată de 45 ani, se va ţine, conform deciziunii Consiliului Comunal din şedinţa de la 26 Februarie a. c. licitaţiune în localul acestei Primării, strada Carol I, Nr. 48, în ziua de **Luni în 28 Aprilie (II Maiu)** a. c. orele 3 p. m. precis.

Licitaţiunea se va ţine cu oferte sigilate şi în conformitate cu dispoziţiunile art. 68—79 din legea asupra Comptabilităţii Generale a Statului. — Supra oferte nu se primesc.

Concurenţii, spre a fi admişi la licitaţiune, vor depune la Cassa de Depuneri şi Consemnaţiuni, sau la ori-ce altă Administraţiune financiară, o garanţie în numărar sau în efecte publice garantate de Stat în sumă de **(40,000) patru-zeci mii lei**, prezentând recepisa de depunere odată cu oferta.

Concurenţii mai sunt datorî să presinte Primăriei certificate legalizate în regulă, emanând de la autorităţile competente din ţara de origine, iar Societăţile Statutele de organizarea lor, prin care să probeze că dispun de mijloce suficiente şi de capacitatea de a întreprinde lucrările ce fac obiectul acestui caet de sarcini.

Concurenţii fără referinţe serioase nu se admit.

Ofertele în plic sigilat vor fi depuse sau vor parveni la Primăria Constanţa cel mai târziu la data şi ora fixată mai sus şi vor fi adresate:

Domnului Primar al oraşului Constanţa
la Constanţa
(România)

ele vor purta menţiunea:

„Ofertă pentru concesiunea alimentării cu apă potabilă a oraşului Constanţa.“

Ofertele primite la Primărie după ora şi ziua licitaţiei, şi cele care nu vor fi însoţite de recepisa constatatoare de depunerea garanţiei, vor fi considerate ca nule şi neavenite.

Caetul de sarcini se poate vedé în cancelariile Primăriei oraşului Constanţa în toate zilele de lucru de la orele 8—12 a. m. şi de la orele 2—6 p. m.

p. Primar, **I. SĂNTU.**

Secretar, **ST. DAN.**

Nr. 10344.—1903 Februarie 27

2—5.(907).

OCASIUNE RARĂ!!

Din cauza **desfiinţării negoţului meu de vinuri**,
vînd cu preţuri foarte scădute

şi liber de accis, în cantităţi orî cât de mici şi transportat a casă:
Vinuri veritabile ardelenesci, dela pola munţilor din 1896, Riesling de Rin, din 1889, Vin de Rozsomal (Alba-Iulia) din 1896, rémas după Episcopul Lönhardt, Vin de Czelna din 1898, Carbenet roşu, din 1896, Leányka din 1 00, Elömali din 1900, Som din 1900, şi Tramin din 1900. — **Litru dela 80 b. până la 1 cor. 50 b.**

La cumperări mai mari servesc cu oferte foarte ieftine şi la comandele din provincie rentorc 14 bani accisul de litru.

Batella de 1 litru o socotese în 16 bani, ér Butoie se socotese în preţurile obicinuite la desfacerile totale.

Vînd mai departe:

Rachiu de prune (Silvoriun) de 5 ani 1 litru cu butelia cor. 1.80
Rachiu de drojii fiert de mine . . . 1 " " " " 2.20
Cognac veritabil franţuzesc . . . 1 " " " " 4.80

Vîndarea se face în fie-care zi dela 10—12 ore a. m.

în pivniţa mea din casa Schobel, Strada Vămii nr. 11.
La cumperări mai mari, mă rog a lua înţelegere cu mine în locu- inţa din edificiul poştal orajiu 11.

Cu totă stima

ERDÉLYI EDE.

4—12

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu şi la Eremias Nepoţii.